

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY DOBRZYCA W MIEJSCOWOŚCIACH:
CZARNUSZKA, DOBRZYCA, FABIANÓW, IZBICZNO, KARMIANEK,
KOŹMINIEC I TRZEBOWA**

Dobrzyca, 2018 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
1.1. Podstawa formalno-prawna	3
1.2. Cel sporządzenia prognozy	3
1.3. Zawartość prognozy	3
2. Metoda opracowania	4
3. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	6
4. Charakterystyka gminy Dobrzyca.....	7
4.1. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego gminy	9
4.2. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze rozwoju miasta i gminy Dobrzyca	15
5. Charakterystyka, analiza i ocena stanu środowiska na terenie objętym opracowaniem.....	15
5.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego	15
5.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	17
5.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	17
5.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. <i>o ochronie przyrody</i>	18
6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko i jego elementy	18
6.1. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę.....	18
6.2. Wpływ na ludzi.....	19
6.3. Wpływ na wodę	20
6.4. Wpływ na powietrze.....	21
6.5. Wpływ na powierzchnię ziemi	21
6.6. Wpływ na krajobraz	21
6.7. Wpływ na klimat.....	22
6.8. Wpływ na zasoby naturalne	22
6.9. Wpływ na zabytki.....	22
6.10. Wpływ na dobra materialne	23
6.11. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	23
7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	23
8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000	24
9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu ponadlokalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	25
10. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	27
11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	28
12. Podsumowanie, wnioski, zalecenia.....	28
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	30

Załącznik. Położenie obszarów objętych miejscowym planem zagospodarowania w gminie i mieście Dobrzyca

Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane przez ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.). Przeprowadzenie tej procedury jest obowiązkowe przy opracowywaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poza wyjątkami określonymi w tej ustawie. Obowiązek ten nałożony jest także przez ustawę z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.).

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko obejmuje w szczególności następujące działania:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca w miejscowościach: Czarnuszka, Dobrzyca, Fabianów, Izbiczno, Karminiek, Koźminiec i Trzebowa, zwanego dalej „planem”.

1.2. Cel sporządzenia prognozy

Celem opracowywania prognozy jest identyfikacja wpływu projektowanych rozwiązań planistycznych na środowisko przyrodnicze oraz ocena skuteczności przyjętych rozwiązań proekologicznych.

Prognozy oddziaływania na środowisko pozwalają uświadomić mieszkańcom gminy i przedstawicielom samorządu terytorialnego środowiskowe aspekty planowanego rozwoju, a organom administracyjnym winny ułatwiać rozstrzyganie o zgodności ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z prawem. Dokument ten pomaga również odpowiednim instytucjom przy opiniowaniu lub uzgadnianiu miejscowych planów.

1.3. Zawartość prognozy

Niniejsza prognoza została sporządzona w pełnym zakresie zgodnie z ustawą *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*. Według zapisów tej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

- 1) zawiera:
 - a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
 - b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
 - c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
 - d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
 - e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;
- 2) określa, analizuje i ocenia:
 - a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,

- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru – rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględnia się także informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów, powiązanych z projektem planu.

Ileokroć w dalszych zapisach niniejszej prognozy jest mowa o „uciążliwości”, rozumie się przez to uciążliwości, określone w § 11 rozporządzenia w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny być odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1422 z późn. zm.).

2. Metoda opracowania

Procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko przebiegała równolegle do toku tworzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem opracowania.

Pierwszym etapem jest inwentaryzacja urbanistyczna obszarów objętych planem, a następnie analiza materiałów przedstawiających stan istniejący (w tym: zdjęcia satelitarne, lotnicze, mapy), aby jak najbardziej szczegółowo scharakteryzować dane tereny, ich środowisko przyrodnicze oraz powiązania z otoczeniem.

Zapoznano się z dokumentami strategicznymi przedstawiającymi uwarunkowania danych obszarów (w tym także środowiskowe) oraz zalecany kierunek rozwoju przestrzennego. W celu scharakteryzowania i oceny stanu środowiska (oraz poszczególnych

jego elementów) posłużono się także innymi opracowaniami, raportami o stanie środowiska, a także danymi odnoszącymi się bezpośrednio lub, w przypadku ich braku, pośrednio do danych terenów. Dzięki opisom środowiska wykraczającym poza granice opracowania można uzyskać informacje o powiązaniach badanych obszarów z regionalnym i krajowym systemem środowiska przyrodniczego, co jest pomocne w określeniu ponadlokalnego znaczenia poszczególnych elementów środowiska na terenach objętych opracowaniem.

W przedstawionej prognozie wykorzystano między innymi następujące źródła (w tym źródła internetowe) oraz akty prawne:

- Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405 z późn. zm.);
- Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.);
- Ustawa o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 z późn. zm.);
- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 213, poz. 1397);
- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016;
- Europejska Konwencja Krajobrazowa, Florencja 2000;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca;
- Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Dobrzyca na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2018;
- Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku: 2014, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w ramach monitoringu operacyjnego stanu chemicznego wód podziemnych w 2016 r. /wg badań PIG/, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2016, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2012, WIOŚ;
- <http://www.poznan.pios.gov.pl> – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu;
- <http://www.psh.gov.pl/> – Państwowa Służba Hydrogeologiczna;
- <http://geoportal.pgi.gov.pl/portal/page/portal/MIDASGIS> – Państwowy Instytut Geologiczny – MIDAS;
- <http://www.zdp-pleszew.com.pl> – Zarząd Dróg Powiatowych w Pleszewie;
- <http://regionwielkopolska.pl/> – Portal Wielkopolski;
- <http://btsearch.pl/> – wyszukiwarka stacji bazowych telefonii komórkowej GSM i UMTS;
- www.geoportal.gov.pl – Geoportal;
- Główny Urząd Statystyczny – Bank Danych Lokalnych;
- Kondracki J., 1994: *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wyd. Naukowe PWN, Warszawa;
- Matuszkiewicz J.M., 1993, *Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski*, Prace Geograficzne IGiPZ PAN, 158;

- Krygowski B., mapa geomorfologiczna niziny Wielkopolsko-Kujawskiej;
- Mapa hydrograficzna, Geoportal;
- Ewidencja gruntów i budynków gminy Dobrzyca.

3. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

Ustalenia, które powinny się znajdować w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zawarte są w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje 12 wybranych obszarów w gminie Dobrzyca, oddzielnych przestrzennie. Położone są w następujących obrębach geodezyjnych: Czarnuszka, Dobrzyca, Fabianów, Izbiczno, Karminiek, Koźminiec i Trzebowa. Część z nich jest niezabudowana, albo częściowo zabudowana. Na siedmiu obszarach znajdują się budynki lub ich części, w tym na jednym – oczyszczalnia ścieków. Doprowadzone są do nich podstawowe sieci infrastruktury technicznej. W przypadku pozostałych terenów – w większości przypadków podstawowe media znajdują się na sąsiednich terenach lub wzdłuż przyległej drogi publicznej. Na zdecydowanej większości terenów brak jest kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Obszary opracowania znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych lub w niedalekiej odległości od nich. Wszystkie obszary objęte są obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Celem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest umożliwienie innego zagospodarowania na terenach, na których nie było to możliwe ze względu na dotychczasowe ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Przedmiotem ustaleń planu są:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zabudowy usługowej,
- teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny zabudowy usługowej,
- teren kultury fizycznej,
- teren rolniczy,
- teren infrastruktury technicznej – elektroenergetyki,
- teren infrastruktury technicznej – kanalizacji – oczyszczalnia ścieków,
- tereny komunikacji:
 - o teren drogi publicznej dojazdowej,
 - o tereny przeznaczone pod poszerzenie dróg publicznych,
 - o teren drogi wewnętrznej,

W projekcie planu określono zasady zagospodarowania, nakazy, zakazy i dopuszczenia dotyczące m.in. lokalizowania obiektów budowlanych w przestrzeni lub sposobu urządzenia danego terenu. Dla planowanej zabudowy określono parametry i wskaźniki budynków. Oprócz tego w planie zawarto ogólne zasady dotyczące m.in. ładunku przestrzennego, ochrony środowiska przyrodniczego, ochrony dziedzictwa kulturowego, wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej, a także zasady zagospodarowania terenów komunikacji. W planie zakazano lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego i ograniczono lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Zastosowano także zapisy minimalizującego negatywne oddziaływanie na formy ochrony przyrody.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem prognozy, został opracowany z uwzględnieniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca z późn. zm.

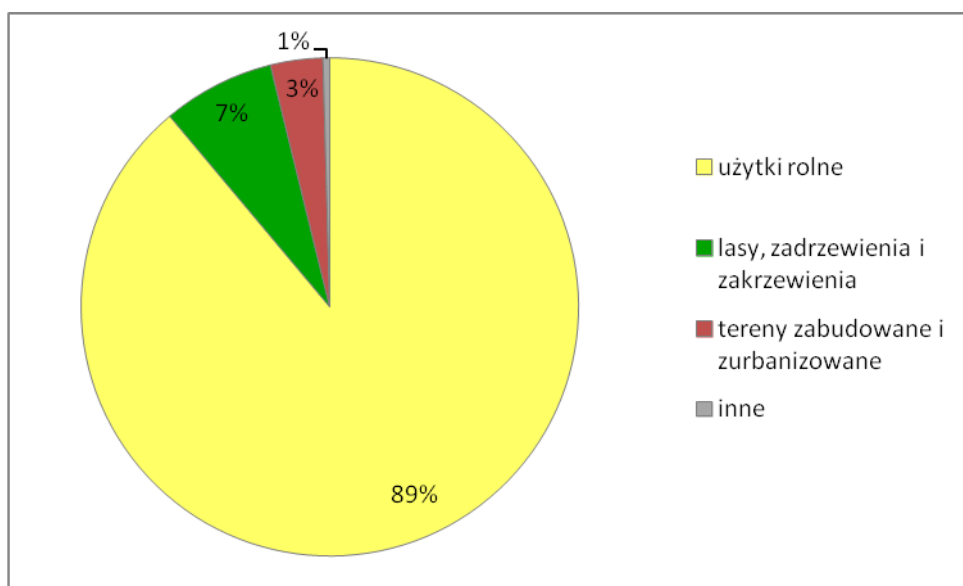
Oprócz powyższego dokumentu, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest powiązany z obowiązującymi dotychczas na obszarze opracowania lub w jego sąsiedztwie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a także projektami miejscowych planów sporządzanych w gminie Dobrzyca, jeżeli odnoszą się one do analizowanych terenów. Zapisy projektu planu, będącego przedmiotem prognozy, nie mogą być sprzeczne z zasadami zagospodarowania obowiązującymi w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania.

4. Charakterystyka gminy Dobrzyca

Dobrzyca jest gminą miejsko-wiejską położoną w środkowo-zachodniej Polsce w centralnej części województwa wielkopolskiego. Jest jedną z sześciu gmin powiatu pleszewskiego. Od północy graniczy z gminami Jarocin i Kotlin, od zachodu z gminą Koźmin Wielkopolski, od południa z gminami Rozdrażew, Krotoszyn i Raszków, a od wschodu z gminą Pleszew. Przez obszar gminy nie przebiegają żadne drogi krajowe ani wojewódzkie, jednak znajduje się aż siedemnaście dróg powiatowych. Główne z nich łączą Pleszew z Krotoszynem i Koźminem Wlkp. oraz Ostrów Wlkp. z Jarocinem i krzyżują się w mieście Dobrzyca. W gminie nie ma żadnych linii kolejowych, ale do 1986 r. funkcjonowała wąskotorowa Krotoszyńska Kolej Dojazdowa z Krotoszyna do Pleszewa przez gminę Dobrzyca. Obecnie do sąsiednich miejscowości można dotrzeć za pomocą autokarów PKS i autobusów podmiejskich. Przez gminę przebiega lokalny łącznik Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej. W miejscowości Strzyżew znajduje się nieczynne składowisko odpadów.

Powierzchnia gminy Dobrzyca wynosi około 117 km². Według danych Głównego Urzędu Statystycznego liczba mieszkańców gminy w 2012 r. wynosiła 8 407 i nieznacznie się zwiększyła w stosunku do lat poprzednich (BDL GUS). Gęstość zaludnienia gminy wynosiła 72 osoby/km² i jest o około 40% mniejsza niż gęstość zaludnienia województwa i kraju.

Gmina Dobrzyca jest typową gminą o charakterze rolniczym, która jednak zaczyna rozwijać się również w kierunku produkcyjno-usługowym, a także w przyszłości – w kierunku turystycznym. Według Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii na początku 2010 r. w gminie Dobrzyca użytki rolne zajmowały ponad 10 tys. ha (około 89% ogólnej powierzchni gminy). Grunty leśne wraz z zadrzewieniami i zakrzewieniami obejmowały obszar o powierzchni 850 ha, w tym 812,4 ha – lasy (GUS, dane na rok 2011). Lesistość gminy wynosiła więc około 7% czyli około cztery razy mniej niż średnia dla kraju (29,2%) oraz województwa (25,6%). Pozostałe tereny to głównie tereny zabudowane i zurbanizowane (396 ha) oraz inne, w tym przede wszystkim nieużytki (40 ha) i tereny pod wodami (12 ha). Na terenie gminy nie występują żadne użytki ekologiczne.

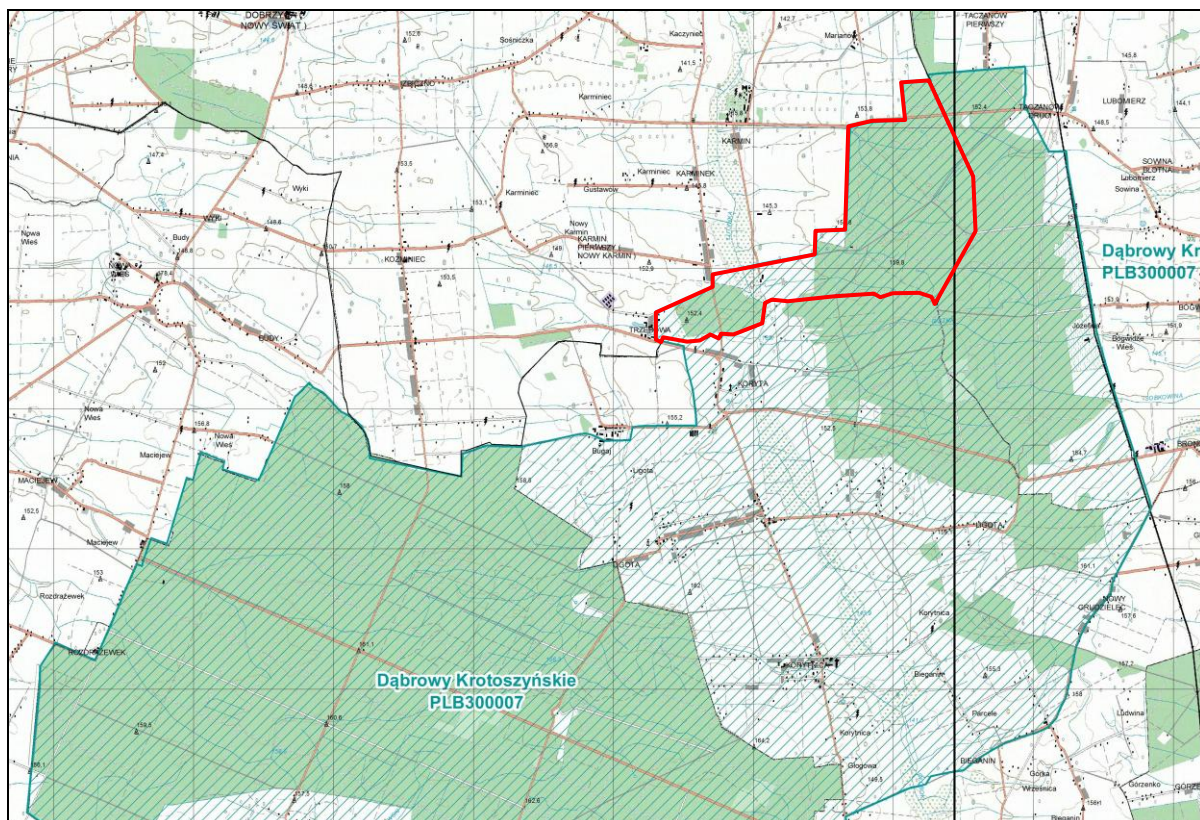

Ryc. 1. Struktura użytkowania gruntów na obszarze gminy Dobrzyca w 2010 r.
(Źródło: Opracowanie własne na podstawie formularzu GUGiK)

Według regionalizacji fizycznogeograficznej Polski Kondrackiego (1994) gmina Dobrzyca leży na Wysoczyźnie Kaliskiej, należącej do makroregionu Nizina Południowowielkopolska i podprowincji Niziny Środkowopolskie. Biorąc pod uwagę geobotaniczny podział Polski według Matuszkiewicza (1993) gmina Dobrzyca należy do działu Brandenbursko-Wielkopolskiego, krainy Południowowielkopolsko-Łużyckiej, w tym podkrainy Południowowielkopolskiej, okręgu Wysoczyzny Kaliskiej i trzech podokręgów: Rawicko-Koźmińskiego, Raszkowskiego i Pleszewsko-Kaliskiego.

Głównymi rzekami przepływającymi przez gminę Dobrzyca są Lutynia i jej dopływ – Patoka. Na tej pierwszej planuje się w przyszłości powstanie sztucznego zbiornika wodnego poprzez spiętrzenie wód zlokalizowanego w większości w granicach gminy.

Na terenie gminy Dobrzyca, w jej południowo-wschodniej części znajdują się północne fragmenty dwóch obszarów Natura 2000: Obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie [PLB300007] oraz Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002], utworzony w celu ochrony siedlisk przyrodniczych. Obszary te obejmują prawie takie same tereny. W obu przypadkach powierzchnia całkowita obszaru wynosi powyżej 34 tys. ha. Znajdują się one w granicach dziesięciu gmin województwa wielkopolskiego. Jedynie północny ich fragment zlokalizowany jest w gminie Dobrzyca (Ryc. 2). Występujące w obrębie tych terenów lasy to przede wszystkim lasy dębowe, w których dominuje dąb szypułkowy. Jest to jeden z największych w Europie zwartych kompleksów tych lasów. Oprócz wspomnianych lasów dębowych występuje na danym terenie także grąd środkowoeuropejski, a w wilgotnych zagłębieniach – łęg olszowy i wiązowo-jesionowy. W granicach obszarów Natura 2000 znajduje się trzynaście typów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym trzy priorytetowe oraz cztery mające znaczenie dla przedmiotów ochrony obszaru. Z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występują dwadzieścia trzy gatunki ptaków oraz czterdzieści dwa migrujące niewymienione w załączniku. Najbardziej rozpowszechnionym gatunkiem jest dzięcioł średni. Na analizowanym obszarze występuje około 4% jego populacji krajowej. Ostoja ma również znaczenie dla dzięcioła zielonosiwego.

Ryc. 2. Północna część obszarów Natura 2000: Dąbrowy Krotoszyńskie oraz Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej (obejmujący w tym fragmencie te same tereny) wraz z zaznaczeniem ich zasięgu w granicach gminy Dobrzyca (Źródło: Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000)

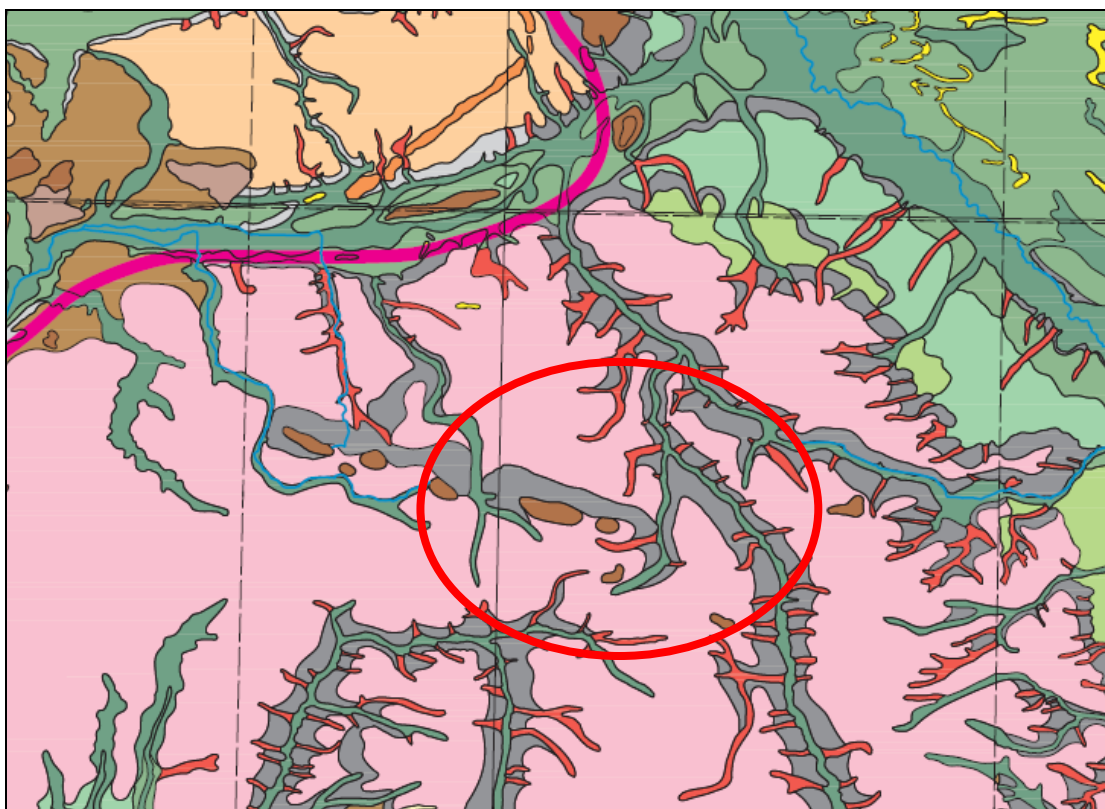
Oprócz wyżej opisanych obszarów Natura 2000, w granicach gminy (w jej południowych fragmentach) znajduje się część Obszaru Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy. Obejmuje on powierzchnię około 55 800 ha w tym dużą część objętą już ww. obszarami Natura 2000. Tereny te charakteryzują się bardzo zróżnicowaną roślinnością. Występuje tam wiele gatunków roślin rzadkich i ginących. Oprócz wspomnianych w poprzednim akapicie lasów (głównie dębowych), na danym terenie cenne są również torfowiska niskie i przejściowe, a także łąki. W granicach tej formy ochrony przyrody znajduje się sześć rezerwatów przyrody: Baszków, Buczyna Helenopol, Dąbrowa Smoszew, Dąbrowa koło Biadek Krotoszyńskich, Miejski Bór, Mszar Bogdaniec, ale żaden z nich nie jest zlokalizowany w granicach lub w bezpośrednim sąsiedztwie gminy Dobrzyca.

4.1. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego gminy

Rzeźba terenu i morfologia

Obszar gminy Dobrzyca jest całkowicie płaski, z wyjątkiem niewielkich dolin rzecznych. Takie ukształtowanie terenu jest korzystne z punktu widzenia rolnictwa i osadnictwa.

Według podziału morfologicznego Wielkopolski B. Krygowskiego, gmina leży na obszarze wysoczyzny morenowej płaskiej przecinanej przez doliny rzeczne – terasy zalewowe wraz ze stokami i zboczami (Ryc. 3).

Ryc. 3. Fragment mapy geomorfologicznej niziny Wielkopolsko-Kujawskiej pod redakcją B. Krygowskiego z zaznaczeniem obszaru gminy Dobrzyca

Wody powierzchniowe

Przez gminę Dobrzyca przepływają rzeki Lutynia (we wschodniej części) i jej dopływ – Patoka (przez centralną część gminy, w tym miasto Dobrzyca). W części południowej znajdują się również mniejsze rzeki: odcinek Orli (w Koźmińcu) oraz Trzebówka (w Trzebowej). Obszar gminy należy przede wszystkim do zlewni rzeki Warty (Lutynia i Patoka), natomiast rzeka Orla jest dopływem Baryczy bezpośrednio dopływającej do Odry. Na obszarze gminy nie ma żadnych jezior ani większych zbiorników wodnych. Na Lutyni planuje się w przyszłości powstanie sztucznego zbiornika poprzez spiętrzenie jej wód. Patoka natomiast zaliczona jest do wód istotnych dla regulacji stosunków wodnych na potrzeby rolnictwa.

Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione, jest ochrona, poprawa oraz przywracanie stanu, tak aby osiągnąć dobry stan tych wód, a także zapobieganie pogorszeniu ich stanu. Celem środowiskowym dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego. Cele te realizuje się przez podejmowanie działań wskazanych dla poszczególnych części wód.

Ocena stanu JCW za rok 2015 obejmuje wszystkie JCW badane w latach 2011-2015 zachowując ważność zgodnie z zasadą dziedziczenia. Dziedziczenie oceny jest przeniesieniem wyników oceny JCW (elementów biologicznych, fizykochemicznych, hydromorfologicznych i chemicznych) na kolejny rok, w przypadku gdy JCW nie była objęta monitoringiem. Dane z 2016 roku dotyczą monitoringu operacyjnego realizowanego dla wód

zagrożonych niespełnieniem celów środowiskowych oraz monitoringiem obszarów chronionych na obszarach wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Gminę Dobrzyca swym zasięgiem obejmują cztery jednolite części wód: Lutynia do Radowicy (PLRW60001618524), Giszka (PLRW6000161849329), Ner (PLRW600017184949) oraz Lubieszka (PLRW600016185269). Wyniki dla poszczególnych jednolitych części wód na terenie gminy Dobrzyca zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 1. Wyniki i klasyfikacja wskaźników jakości powierzchniowych wód powierzchniowych dla wszystkich JCW położonych na terenie gminy Dobrzyca w latach 2015 - 2016
(źródło: WIOŚ Poznań)

Nazwa jednolitej części wód [europejski kod JCW]	Nazwa punktu pom. kontroln.	Rok	Klasa elementów biologicznych	Klasa elem. hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Potencjał ekologiczny	Stan
Lutynia do Radowicy [PLRW60001618524] naturalna część wód	Wyszki	2015	III	II	PSD Poniżej stanu dobrego	Umiarkowany	Zły
		2016	II	II	PSD Poniżej stanu dobrego	Umiarkowany	Zły
Lubieszka [PLRW600016185269] naturalna część wód	Parzewnia	2015	IV	II	PSD Poniżej stanu dobrego	Słaby	Zły
		2016	III	I	PSD Poniżej stanu dobrego	Umiarkowany	Dobry
Orla od źródła do Rdęcy [PLRW6000161849329] silnie zmieniona część wód	Tursko	2015	III	II	PPD Potencjał poniżej dobrego	Umiarkowany	Zły
		2016	III	II			
Ner [PLRW600017184949] silnie zmieniona część wód	Rokutów	2015	III	II	PSD Poniżej stanu dobrego	Umiarkowany	Zły

JCWP „Lutynia do Radowicy”, „Lubieszka” i „Ner” zaliczone zostały do części wód wyznaczonych jako obszar wrażliwy na substancje biogenne - obszary wrażliwe wyznaczone na mocy dyrektywy 91/676/EWG oraz na mocy dyrektywy 91/271/EWG.

Zgodnie z *Rozporządzeniem Dyrektora RZGW w Poznaniu z dnia 28 lutego 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 28 lutego 2017 r. poz 1638) w sprawie określenia w regionie wodnym Warty wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszaru szczególnie narażonego, z którego odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć* JCW „Lutynia do Radowicy”, „Lubieszka” i „Ner” zaliczone zostały do wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych. Cały region wodny Warty określony został jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

OSN nie posiadają jeszcze przypisanych do nich programów działań. Obecnie trwają prace nad przygotowaniem jednakowego dla wszystkich obszarów *Programu działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych*.

Dotychczas obowiązujący program wskazywał obowiązki osób prowadzących działalność w obszarach występowania wód wrażliwych na związkami azotu ze źródeł rolniczych dotyczące poprawy praktyki rolniczej w zakresie okresów i zasad nawożenia, warunków przechowywania nawozów naturalnych, nawożenia w pobliżu cieków, stosowania dawek oraz postępowania z odciekami.

W 2012 r. w gminie Dobrzyca znajdowały się trzy oczyszczalnie ścieków, w tym dwie zakładowe oraz jedna gminna (Tab. 2). Mimo to, ze względu na nieuregulowaną gospodarkę wodno-ściekową na większości obszaru gminy, prognozuje się, że stan sanitarny cieków wodnych na całym jej terenie jest zły (m.in. za *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca*).

Tab. 2. Oczyszczalnie ścieków na terenie gminy Dobrzyca w 2012 r.

(Źródło: Informacja o stanie środowiska i działalności kontrolnej Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w powiecie pleszewskim w roku 2012)

Miejscowość/Ekspluatujący	Obszar obsługiwany	Ilość ścieków w m ³
Dobrzyca Gmina Dobrzyca	Gmina Dobrzyca	32 170
Dobrzyca „ADROS” Sp. z o.o. w Dobrzycy	Zakład	118 358
Kowalew OSM Kowalew-Dobrzyca	Zakład Produkcyjny w Dobrzycy	42 430

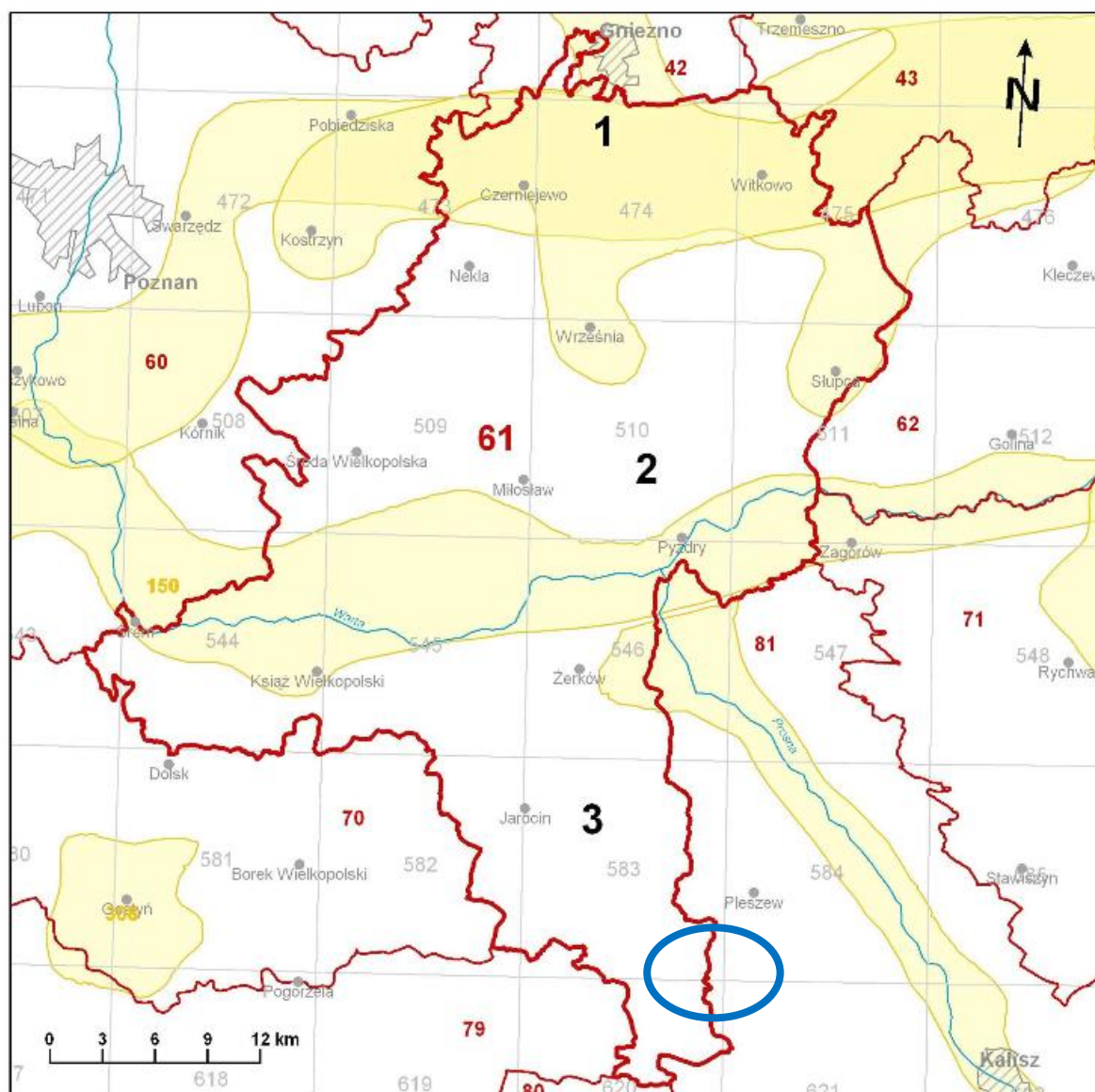
Wody podziemne

Od 2016 r. obowiązuje nowy podział w zakresie JCWPd. Na obszarze Polski wydzielono 172 części oraz 3 subczęści. Gmina Dobrzyca leży w zdecydowanej większości na terenie JCWPd nr 61 (Ryc. 3). Teren gminy położony jest także w niewielkich fragmentach na obszarze JCWPd nr 79 oraz JCWPd nr 81.

Badania jakości wód podziemnych w województwie wielkopolskim w ramach monitoringu diagnostycznego zostały przeprowadzone w 2016 roku. Na obszarze JCWPd nr 61 w ramach monitoringu diagnostycznego w 2016 r. znajdowało się 12 punktów kontrolnych. Wśród wszystkich wykonanych prób, wykorzystanych do oceny stanu chemicznego, wód o bardzo dobrej jakości (I klasy) nie oznaczono, wody dobrej jakości (II klasy) stwierdzono w 3 próbach, zadowalającą jakość wód (III klasa), w 6 próbach, oraz w żadnej próbie nie wykazano niezadawalającej (IV klasa) oraz złej jakości wód (V klasa). Na terenie gminy Dobrzyca nie znajdował się żaden punkt kontrolny. Najbliżej gminy Dobrzyca, oraz obszaru opracowania, zlokalizowany był punkt kontrolny w miejscowości Wałków w gminie Koźmin Wielkopolski, na którym określono klasę jakości wód jako III. Dla JCWPd zasadniczym celem środowiskowym jest zachowanie dobrego stanu chemicznego i dobrego stanu ilościowego.

Obszar gminy Dobrzyca znajduje się poza Głównymi Zbiornikami Wód Podziemnych.

Ryc. 1 Lokalizacja obszaru gminy Dobrzyca na tle jednolitych części wód podziemnych

Jakość powietrza atmosferycznego

Odnosnie oceny jakości powietrza atmosferycznego, obszar gminy Dobrzyca przydzielono do strefy wielkopolskiej, obejmującej całe województwo poza Poznaniem i Kaliszem. Pełna ocena stanu czystości obejmuje następujące zanieczyszczenia: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm, benzo(a)piren, pył PM10, pył PM2,5, ozon i tlenek węgla.

Według rocznej oceny jakości powietrza w województwie wielkopolskim wynikiem oceny jest zaliczenie strefy do jednej z poniższych klas:

- klasa A – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych;
- klasa B – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny, lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;
- klasa C – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalny lub poziomy docelowy powiększone o margines tolerancji, a w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony – poziomy dopuszczalny lub

poziomy docelowe;

- klasa D1 – jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego;
- klasa D2 – jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

W 2016 roku wykonano ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Uwzględniając kryteria odnoszące się do ochrony zdrowia strefę wielkopolską zakwalifikowano do klasy C pod kątem zanieczyszczenia pyłem PM_{2,5}, pyłem PM₁₀ i benzo(a)piranem oraz ozonem, a w przypadku pozostałych substancji – do klasy A.

Klasa strefy jest określana na podstawie stężeń występujących w rejonach potencjalnie najbardziej zanieczyszczonych daną substancją. W rezultacie, nawet niezbyt rozległy obszar przekroczeń wartości normatywnych będzie miał wpływ na wynik klasyfikacji całej strefy o dużym obszarze. Z tego względu ważne jest podkreślenie faktu, że zaliczenie strefy do klasy C pod względem niektórych substancji nie oznacza złej jakości powietrza na całym jej terenie, a jest jedynie sygnałem, że w granicach strefy istnieją obszary wymagające podjęcia i prowadzenia działań na rzecz poprawy jakości powietrza.

W wyniku oceny według kryterium odniesionych do ochrony roślin strefę wielkopolską pod kątem dwutlenku siarki, tlenków azotu i ozonu zaliczono do klasy A. Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w Dobrzycy może być lepszy od przydzielonych klas. Stwierdzono przekroczenia wartości normatywnej ozonu (6000 µg/m³·h) wyznaczonej jako poziom celu długoterminowego. Termin osiągnięcia poziomu celu długoterminowego określono na rok 2020.

Z uwagi na rozległy obszar i uogólnienie wyników dla strefy wielkopolskiej, stan jakości powietrza atmosferycznego w gminie Dobrzyca może być lepszy od przydzielonych klas.

Zgodnie z „Aktualizacją programu ochrony środowiska dla gminy Dobrzyca na lata 2011-2014 z perspektywą na lata 2015-2017” głównymi źródłami zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego są przede wszystkim: zanieczyszczenia komunikacyjne – liniowe, pochodzące ze źródeł niskiej emisji. Na obszarze gminy Dobrzyca nie ma większych zakładów przemysłowych będących źródłem dużego zanieczyszczenia powietrza. Na jakość powietrza wpływ mają przede wszystkim: emisja zanieczyszczeń pochodząca z palenisk domowych, kotłowni ogrodnich i obiektów przemysłowych i przetwórczych. Istotnym czynnikiem zagrożenia dla środowiska jest spalanie węgla niskiej jakości, a przede wszystkim spalanie odpadów (np. plastiki, odpady lakierowane i laminowane, itp.). Drugim ważnym czynnikiem wpływającym na jakość powietrza jest emisja substancji gazowych i pyłowych związana z ruchem komunikacyjnym i przestarzałym taboru samochodowym. Wiąże się to zarówno ze stanem technicznym dróg, a także - jak w bardzo wielu miejscowościach w Polsce - prowadzeniem ruchu tranzytowego drogami i ulicami biegnącymi przez obszary gęsto zabudowane. Także szerokość dróg oraz ich nawierzchnia mają istotne znaczenie dla natężenia oddziaływania urządzeń komunikacyjnych na środowisko. Brak płynności ruchu, wolne przejazdy wiążą się ze zwiększoną emisją spalin i hałasu.

Klimat akustyczny

Przez gminę Dobrzyca nie przebiegają żadne drogi krajowe lub wojewódzkie, ani żadne linie kolejowe, które mogłyby być źródłem hałasu komunikacyjnego. W gminie znajdują się natomiast drogi powiatowe. Nie było jednak dla nich przeprowadzanych żadnych badań akustycznych lub pomiarów ruchu drogowego. Na podstawie wizji terenowej,

określono, że ruch pojazdów na wszystkich drogach w gminie jest bardzo mały. Większość ruchu tranzytowego omija gminę od północy i wschodu (drogi krajowe nr 11 i 12 przez gminy: Jarocin, Kotlin i Pleszew) oraz od zachodu (droga krajowa nr 15 przez gminy Jarocin i Koźmin Wielkopolski). Ponadto z powodu małej liczby mieszkańców gminy oraz małej gęstości zaludnienia gmina sama w sobie nie stanowi także źródła ruchu komunikacyjnego. Z tych powodów zakłada się niski poziom hałasu komunikacyjnego na jej terenie.

W gminie zlokalizowanych jest mało zakładów, które mogłyby w znaczący sposób negatywnie oddziaływać na środowisko akustyczne. Nie było przeprowadzanych żadnych badań dotyczących hałasu przemysłowego.

4.2. Uwarunkowania społeczno-gospodarcze rozwoju miasta i gminy Dobrzyca

Gmina Dobrzyca, która od stycznia 2014 r. stała się gminą miejsko-wiejską, poza rolnictwem zaczyna rozwijać się w coraz większym stopniu w kierunku produkcyjnym, mieszkalnym, a także usługowym. W granicach gminy, a także w sąsiedztwie niektórych obszarów planu, zlokalizowane są zakłady produkcyjne, które są źródłem miejsc pracy, co wpływa pozytywnie na osadnictwo w gminie. Położenie gminy w niedalekiej odległości od dróg krajowych i wojewódzkich oraz duże tereny wolne od zabudowy stanowią dodatkowe atuty dla możliwości inwestowania w gminie.

Z drugiej strony, charakter gminy Dobrzyca, ze względu na mało terenów zainwestowanych i duży udział terenów rolniczych, posiada wiele walorów, w tym przede wszystkim spokój i ciszę, cenione przez osoby mieszkające w większych miastach. Ponadto cena nieruchomości także wpływa na zwiększenie liczby mieszkańców. W granicach gminy jest dużo terenów przeznaczonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową, a które są jeszcze niezabudowane (głównie w mieście Dobrzyca). Dzięki tym uwarunkowaniom gmina może stanowić dobrą alternatywę dla mieszkańców okolicznych miast – Jarocina, Pleszewa lub Koźmina Wielkopolskiego.

5. Charakterystyka, analiza i ocena stanu środowiska na terenie objętym opracowaniem

5.1. Stan zagospodarowania i środowiska przyrodniczego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje dwanaście wybranych obszarów w gminie Dobrzyca, oddzielnych przestrzennie. Położone są w następujących obrębach geodezyjnych: Czarnuszka, Dobrzyca, Fabianów, Izbiczo, Karminek, Koźminiec i Trzebowa. Część z nich jest niezabudowana, albo częściowo zabudowana. Na siedmiu obszarach znajdują się budynki lub ich części, głównie zabudowy mieszkaniowej, usługowej lub infrastruktury technicznej, w tym na jednym z terenów jest to istniejąca oczyszczalnia ścieków. Na terenie w Fabianowie zlokalizowane jest użytkowane boisko sportowe. Do terenów zabudowanych doprowadzone są podstawowe sieci infrastruktury technicznej. W większości przypadków podstawowe media znajdują się na sąsiednich terenach lub wzdłuż przyległych dróg publicznych. Na zdecydowanej większości terenów brak jest kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Niezabudowane tereny porośnięte są przede wszystkim roślinnością typową dla środowiska rolniczego, w tym część stanowi odłogi. Obszary opracowania znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych lub w niedalekiej odległości od nich. Część z nich przylega do dróg powiatowych. Przez niektóre tereny przepływają ciekі wodne, natomiast na dwóch obszarach zlokalizowane są zbiorniki wodne.

Stan środowiska przyrodniczego na obszarach opracowania jest dobry. Mogą występować ewentualne zanieczyszczenia związane z gospodarką rolną lub z funkcjonowaniem istniejącej zabudowy, w tym pewne uciążliwości związane z oczyszczalnią ścieków, a także zanieczyszczenia wytworzone przez ruch samochodowy na przyległych drogach publicznych. Można się również spodziewać imisji zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych, w tym zakładów usługowych lub produkcyjnych, jednak z powodu braku jakichkolwiek badań dotyczących jakości stanu środowiska na analizowanych obszarach oraz funkcjonowania powyższych zakładów, nie można stwierdzić, jaki dokładnie mają one wpływ na obszary objęte planem.

Obszary opracowania planu są przeważnie płaskie, brak jest na nich, a także w ich sąsiedztwie większych form terenu. Największe spadki terenów mogą dotyczyć miejsc lokalizacji zbiorników wodnych.

Przez niektóre obszary planu lub w ich sąsiedztwie przepływają ciekі wodne. Z tego powodu istotna będzie ochrona ich wód przed ewentualnymi zanieczyszczeniami. Na dwóch obszarach znajdują się zbiorniki wodne. Na pozostałych obszarach brak jest jakichkolwiek form wód powierzchniowych, poza ewentualnymi rowami lub ciekami wodnym przebiegającymi w sąsiedztwie. Na większości obszarów planu brak jest kanalizacji sanitarnej i deszczowej.

W zakresie ochrony wód podziemnych i gruntowych, z powodu dotychczasowego użytkowania terenów, można obecnie spodziewać się jedynie zanieczyszczeń związanych z działalnością rolniczą, nie biorąc pod uwagę zanieczyszczeń spływających z okolicznych terenów zabudowanych i zagospodarowanych, albo z funkcjonowaniem istniejącej zabudowy. Zakłada się zachowanie przepisów dotyczących ochrony środowiska w przypadku funkcjonowania oczyszczalni ścieków. W wyniku przekształceń związanych z uchwaleniem planu mogą wystąpić zagrożenia zanieczyszczeniami związanymi z funkcjonowaniem terenów zamieszkania lub działalności człowieka. Potencjalne zagrożenie dla wód powierzchniowych lub gruntowych może wystąpić w szczególności w przypadku wystąpienia awarii. Wtedy nieoczyszczone ścieki mogłyby przedostać się do gruntu. Jest to jednak sytuacja, której nie można przewidzieć na etapie opracowywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Brak jest również jakichkolwiek badań wpływu działalności gospodarczej na sąsiadujące tereny.

Na obszarach planu zanieczyszczenia powietrza związane są przede wszystkim z ruchem samochodowym na przyległych drogach publicznych (w tym drogach powiatowych). Oprócz tego, zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego może być zwiększone poprzez sąsiedztwo zakładów produkcyjnych lub terenów zurbanizowanych, jednak brak jest jakichkolwiek badań dotyczących wpływu powyższych zakładów lub terenów na powietrze atmosferyczne sąsiadujących obszarów.

Obszary objęte planem zlokalizowane są w bezpośrednim lub pośrednim sąsiedztwie dróg publicznych, w tym dróg powiatowych, które mogłyby być źródłem hałasu komunikacyjnego. Nie przeprowadzono jednak żadnych badań dotyczących poziomu hałasu generowanego przez ruch samochodowy na tych trasach. Z powodu funkcjonowania istniejącej zabudowy oraz lokalizacji przy zakładach produkcyjnych lub w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych, źródłami hałasu mogłyby być działalność człowieka w istniejących zabudowaniach. Brak jest jednak jakichkolwiek badań odnośnie ich wpływu na klimat akustyczny okolicy. Podczas wizji terenowej nie przeprowadzono żadnych badań akustycznych na analizowanych obszarach, jednak nie stwierdzono występowania znacznego negatywnego oddziaływania akustycznego.

Na obszarach planu, w ostatnim czasie, nie było przeprowadzanych żadnych

ogólnodostępnych badań dotyczących pól elektromagnetycznych. W sąsiedztwie jednego z obszarów w mieście Dobrzyca, zlokalizowane są dwie stacje bazowe telefonii komórkowej.

Na obszarach planu część terenów to grunty orne, niewymagające zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne.

5.2. Potencjalne zmiany zagospodarowania oraz stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Na obszarach objętych projektem planu obowiązuje obecnie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca uchwalony uchwałą nr XXXVII/210/06 Rady Gminy Dobrzyca z dnia 23 października 2006 r. Jeden z obszarów objęty jest również miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego uchwalonymi w 2010 r. W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, na obszarach projektu planu, będącego przedmiotem prognozy, funkcjonowałyby zapisy powyższych planów miejscowych.

W przypadku większości terenów, zmiana w stosunku do istniejącego miejscowego planu dotyczy tylko niektórych parametrów zabudowy, form dopuszczonej zabudowy, albo ujednolicenia ustaleń tekstu i rysunku planu, bez zmiany pozostałych wskaźników zagospodarowania terenu. Część funkcji pozostaje taka sama, jak w obecnie istniejącym planie (np. teren przeznaczony pod oczyszczalnię ścieków w Dobrzycy), albo zostaje ze sobą połączona (np. teren zabudowy usługowej, teren zabudowy mieszkaniowej w teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej). Jedynie w przypadku niektórych terenów następuje zmiana funkcji, w tym dla dwóch terenów jest to zmiana z funkcji niebudowlanej na budowlaną (np. dla terenu działki nr 48/1 w Fabianowie – z zieleni urządzonej na zabudowę mieszkaniową), a w jednym przypadku jest to zmiana z funkcji zabudowy usługowej na teren rolniczy (w Koźmińcu). Na obszarach planu nie mogłoby być natomiast zrealizowane inwestycje, które wnioskowane były przez właścicieli danych terenów ze względu na zapisy miejscowych planów dotyczące funkcji lub parametrów zabudowy, albo plany gminy, co do nich. Istniejący stan środowiska zostałby w większości przypadków zostanie zachowany ze względu na to, że planowane przeznaczenie odpowiada istnjącemu użytkowaniu na danym terenie lub w sąsiedztwie, albo przeznaczeniu określone w obecnie obowiązujących planach. W przypadku terenu w Czarnuszcze, który został przeznaczony w projekcie planu pod usługi kultury oraz kultury fizycznej, można się spodziewać negatywnego wpływu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, ze względu na to, że w obecnie obowiązującym planie był on przeznaczony pod zieleni oraz wody powierzchniowe. Obecnie zlokalizowany jest tam staw wraz z użytkami zielonymi. Dla terenów, na których w obecnym planie była dopuszczona zabudowa, w tym również obszaru oczyszczalni ścieków, nie należy się spodziewać znaczących zmian w oddziaływaniu na środowisko przyrodnicze w stosunku do obecnie obowiązujących miejscowych planów.

5.3. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Część terenów opracowania w wyniku uchwalenia planu zostanie przekształcona z użytkowania rolniczego lub nieużytkowanych gruntów na tereny budowlane, albo działalności gospodarczej. Największe przekształcenia będą dotyczyły terenu w Czarnuszcze, na którym obecnie znajduje się zbiornik wodny wraz z użytkami zielonymi, a przeznaczony jest w projekcie planu pod działalność usług kultury fizycznej z możliwością lokalizacji budynków. W projekcie planu dopuszczono jednak realizację zbiorników wodnych, zatem możliwe jest utrzymanie istniejącego użytkowania.

W planie zakazano realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. Dopuszczono jednak na części terenów lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w tym na terenach infrastruktury technicznej, oczyszczalni ścieków, na jednym z terenów mieszkaniowo-usługowych oraz na jednym z terenów usługowych. W związku z tym, na powyższych terenach można się spodziewać przewidywanego znaczącego oddziaływania. W większości przypadków, dopuszczenie w planie lokalizacji tych przedsięwzięć związane jest z istniejącym użytkowaniem lub istniejącym przeznaczeniem w obecnie obowiązującym miejscowym planie na danym terenie lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Obecny stan środowiska na tych obszarach jest dobry, a jedyne występujące na nich zanieczyszczenia związane są z istniejącym użytkowaniem (oczyszczalnia ścieków) lub imisją ewentualnych zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych. Bardziej szczegółowy opis środowiska przyrodniczego i jego stanu na powyższych terenach został opisany w poprzednim podrozdziale. W planie zastosowano odpowiednie zapisy minimalizujące potencjalne negatywne oddziaływanie na danych terenach.

5.4. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarze planu nie zidentyfikowano znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu poza ewentualnymi zanieczyszczeniami rolniczymi i zanieczyszczeniami ściekami przemysłowymi w przypadku wystąpienia awarii. Są to jednak zanieczyszczenia potencjalne i nie ma udokumentowanych negatywnych oddziaływań wynikających z dotychczasowego użytkowania terenu.

W wyniku zmian wynikających z uchwalenia planu, problemem ochrony środowiska może być brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej na obszarze planu. Przyszłe przedsięwzięcia lub tereny mieszkalne i zurbanizowane, w przypadku braku tych sieci infrastruktury technicznej, będą najprawdopodobniej odprowadzać ścieki do zbiorników bezodpływowych. Związane jest to z zagrożeniem przedostania się ścieków do środowiska i zanieczyszczenie ziemi oraz wód gruntowych lub powierzchniowych.

Dla form ochrony przyrody, w granicach których zlokalizowane są dwa obszary w miejscowym planie, w tym na obszary Natura 2000 nie zidentyfikowano żadnych znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

6. Przewidywane oddziaływanie na środowisko i jego elementy

Każda ingerencja człowieka w środowisko niesie za sobą konsekwencje i oddziaływanie na przyrodę, zarówno pozytywne, jak i negatywne. Zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju ingerencja ta powinna się odbywać z poszanowaniem dla środowiska naturalnego, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych.

6.1. Wpływ na różnorodność biologiczną, faunę i florę

Obszary planu obejmują częściowo tereny nieutwardzone (użytki zielone, tereny zieleni urządzonej). Na części terenów znajdują się budynki lub ich części związane głównie z zabudową mieszkaniową, usługową, albo infrastrukturą techniczną.

Skutki realizacji planu spowodują zniszczenie i degradację terenów niezabudowanych, a co za tym idzie zniszczone zostaną istniejące siedliska i ostoje roślin i zwierząt oraz zastąpione przez roślinność synantropijną, ogrodową lub inną związaną z zabudową. Ze względu na małe obszary objęte planem, nie prognozuje się zablokowania potencjalnych korytarzy przemieszania się fauny. Pomimo zachowania odpowiednich wartości powierzchni biologicznie czynnej prognozuje się, że roślinność i zwierzęta typowe dla środowiska rolniczego lub zieleni naturalnej zostaną zniszczone i zastąpione przez zabudowę, która będzie uzupełniona zielenią urządzoną, synantropijną. Z tych powodów uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpłynie, w większości przypadków, negatywnie na różnorodność biologiczną, florę i faunę znajdującą się na terenach obecnie niezabudowanych, a przeznaczonych w planie pod zabudowę. W przypadku obszarów, na których jest już dopuszczona zabudowa w obecnie obowiązujących miejscowych planach – nie prognozuje się żadnych zmian w oddziaływaniu na różnorodność biologiczną, ze względu na zachowanie funkcji budowlanych. W jednym przypadku zmieniono przeznaczenie terenu z zabudowy usługowej na teren rolniczy. Wpłynie to pozytywnie na zachowanie istniejącej bioróżnorodności na danym terenie.

W projekcie planu na większości obszarów wyznaczono tereny budowlane. Dopuszczono dla nich maksymalne powierzchnie zabudowy (maksymalną intensywność zabudowy) i nakazano zachowanie odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych. W planie wyznaczono również teren rolniczy, na którym zakazano realizacji zabudowy. Nie prognozuje się również negatywnego wpływu na formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000.

Nie prognozuje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na roślinność w sąsiedztwie planu z uwagi na zawarty w planie nakaz, aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Podczas wizji terenowej nie stwierdzono występowania żadnych gatunków roślin, grzybów i zwierząt chronionych na obszarach projektu planu.

6.2. Wpływ na ludzi

Nowe inwestycje, przy zachowanych wskazaniach i obwarowaniach zawartych w projekcie planu, nie powinny powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Przeznaczenie w planie, w większości przypadków zachowuje istniejące funkcje lub modyfikuje je w mało znaczący sposób. Plan zakazuje lokalizacji przedsięwzięć zawsze znacząco oddziałujących na środowisko (z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego). Przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze zostały dopuszczone wyłącznie w obrębie wybranych terenów (z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, które dopuszczono na całym obszarze planu). W granicach opracowania oraz w bezpośrednim sąsiedztwie niektórych obszarów zlokalizowane są tereny mieszkalne (gospodarstwa rolne lub zabudowa mieszkalna jednorodzinna). Ich ochrona istotna będzie głównie w sąsiedztwie terenów, na których dopuszczone zostały przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W planie nakazano, aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny. Powyższy zapis oraz wprowadzone rozwiązania zminimalizują ewentualny negatywny wpływ planowanej działalności.

W związku z tym, że w granicach obszaru opracowania zlokalizowane są tereny

chronione akustycznie, w tym tereny mieszkalne, istotna będzie ochrona ich przed hałasem. W sąsiedztwie terenów MN, MN/U, MW i UKF brak jest istotnych źródeł hałasu. Znajdują się one wzdłuż dróg publicznych, dla których brak jest badań akustycznych lub natężenia ruchów, jednak podczas wizji terenowej nie zaobserwowano znaczącego ruchu samochodów.

Na terenie 3MN/U dopuszczono lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, w związku z tym możliwe będzie wystąpienie uciążliwości, określonych w przepisach techniczno-budowlanych na ludzi. W planie nakazano jednak aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

6.3. Wpływ na wodę

Przez niektóre obszary planu lub w ich sąsiedztwie przepływają ciekły wodne. Na dwóch obszarach zlokalizowane są również zbiorniki wodne. Nie istnieje bezpośrednie zagrożenie zanieczyszczenia ich wód w wyniku uchwalenia planu. Mimo to ewentualne zanieczyszczenia mogłyby spłynąć wraz z wodami opadowymi i roztopowymi do cieków wodnych lub zbiorników. W celu zminimalizowania tego ryzyka, nakazano w planie zachowanie pasu technicznego wzdłuż granic cieków wodnych o szerokości 5 m. Na obszarach, na których zlokalizowane są zbiorniki wodne, pomimo innego przeznaczenia, dopuszczono zachowanie tych zbiorników, albo ich przebudowę poprzez dopuszczenie realizacji zbiorników wodnych. Z uwagi na brak na pozostałych obszarach opracowania wód powierzchniowych, nie prognozuje się wystąpienia znaczącego wpływu skutków realizacji planu na ten element środowiska. Odpowiednie zapisy dotyczące wyposażenia w sieci infrastruktury technicznej powinny zminimalizować ewentualny negatywny wpływ na wody powierzchniowe znajdujące się poza granicami planu.

Odnosnie ochrony wód podziemnych, w planie ustalono odprowadzanie ścieków docelowo do projektowanej zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej z nakazem podczyszczenia ścieków przemysłowych i komunalnych, jeżeli nie odpowiadają one parametrom określonym w przepisach odrębnych. Dopuszczono również oczyszczanie ścieków związanych z funkcjonowaniem zakładów usługowych i zagospodarowania ich na terenie własnym działki. Dzięki temu, zminimalizowane zostanie zagrożenie zanieczyszczenia gleb oraz środowiska gruntowo-wodnego w związku z ewentualnymi nieszczelnymi zbiornikami bezodpływowymi, które dopuszczono wyłącznie jako rozwiązanie tymczasowe. Ze względu na dopuszczenie realizacji przydomowych i przyzakładowych obiektów oczyszczania ścieków istnieje ryzyko zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego poprzez częściowo oczyszczone ścieki, jednak nie prognozuje się wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania, z powodu małych obszarów objętych planem. Nakazano zaopatrzenie w wodę z istniejącej oraz projektowanej sieci wodociągowej, co wpłynie na zachowanie ilości zasobów wód gruntowych i podziemnych na obszarze planu. W planie ustalono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, a do czasu realizacji odpowiedniej sieci infrastruktury technicznej dopuszczono zagospodarowanie ich na terenie własnej działki nie naruszając interesu osób trzecich oraz z zachowaniem przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi, dzięki czemu wody gruntowe i podziemne nie zostaną zanieczyszczone ewentualnymi szkodliwymi substancjami powstałymi na powierzchni ziemi głównie w wyniku człowieka.

W związku z małymi obszarami objętymi miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, nie prognozuje się wpływu na nieosiągnięcie celów środowiskowych

zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Wzdłuż obszaru, zlokalizowanego w sąsiedztwie rzeki Patoki, nie wystąpi negatywne oddziaływanie na ten ciek wodny, gdyż na danym terenie zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków, która sama w sobie zachowuje standardy oczyszczania ścieków. Zbiorniki wodne zlokalizowane są na terenie 1UKF w Czarnuszcze oraz na terenie 3UKF w Dobrzycy. Nie prognozuje się lokalizacji przydomowych lub przyzakładowych zbiorników wodnych na tych terenach.

Powyższe, ustalone w planie zasady oraz istniejące uwarunkowania minimalizują negatywny wpływ skutków realizacji planu na wody powierzchniowe i podziemne.

Na terenie objętym planem, ani w jego sąsiedztwie nie występują Główne Zbiorniki Wód Podziemnych.

6.4. Wpływ na powietrze

Na części obszarów planu będą mogły być lokalizowane przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Plan minimalizuje ten negatywny wpływ poprzez nakaz, aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny oraz zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (z dopuszczeniem inwestycji celu publicznego). Dodatkowo w planie nakazano stosowanie do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, energii elektrycznej lub odnawialnych źródeł energii, co zminimalizuje antropopresję.

Dzięki powyższym zapisom planu, nie przewiduje się wystąpienia znacznego negatywnego wpływu skutków realizacji planu na powietrze atmosferyczne.

6.5. Wpływ na powierzchnię ziemi

W planie dopuszczono realizację zabudowy oraz utwardzeń na terenach, które dotychczas były w części niezagospodarowane, dlatego skutki realizacji planu wpłyną negatywnie na powierzchnię ziemi. Jednak z powodu małej powierzchni objętej projektem, zapisom planu dotyczącym intensywności zabudowy oraz minimalnej powierzchni terenu biologicznie czynnego, nie należy się spodziewać znaczącego negatywnego oddziaływania na powierzchnię ziemi. Ponadto, na części obszarów była dopuszczona zabudowa zgodnie z obecnie obowiązującym planem, a na części terenów zakazano realizacji zabudowy.

Zapisy planu dotyczące podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz wprowadzania wód do ziemi powinny uniemożliwić lub zminimalizować ewentualne zanieczyszczenie powierzchni ziemi związane z funkcjonowaniem terenów zabudowanych.

6.6. Wpływ na krajobraz

Według Europejskiej Konwencji Krajobrazowej (2000) krajobraz jest to znaczny obszar, postrzegany przez ludzi, którego charakter jest wynikiem działania i interakcji czynników przyrodniczych i/lub ludzkich.

Na obszarach opracowania planu występuje zróżnicowany krajobraz. Na części terenów, ze względu na użytkowanie rolnicze (obecne lub dawne), jest to typowy krajobraz rolniczy albo porolny. Zabudowa nie dominuje w krajobrazie, gdyż stanowi w większości przypadków zabudowę mieszkaniową o niskiej intensywności. Poza tym znajduje się w sąsiedztwie innych zabudowań. W wyniku realizacji planu na części obszarów będzie możliwe lokalizowanie nowej zabudowy, natomiast w większości przypadków – przeznaczenie i zagospodarowanie odpowiada dotychczas obowiązującemu miejscowemu

planowi lub istniejącym budynkom na danym terenie lub w sąsiedztwie. Na terenie rolniczym z zakazem zabudowy – zachowuje się istniejący krajobraz, gdyż nie został on jeszcze zmieniony zgodnie z dotychczas obowiązującym miejscowym planem. W projekcie planu wprowadzono zapisy dotyczące zachowania odpowiednich ustaleń dla strefy ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego wraz z historyczną zabudową w Dobrzycy, która obowiązuje na jednym z terenów. Wpłynie to pozytywnie na zachowanie krajobrazu tej strefy.

6.7. Wpływ na klimat

Proponowane zmiany mają charakter lokalny, dlatego brak jest istotnego wpływu na klimat. Niewielkie zmiany topoklimatu mogą być związane ze zjawiskiem „wyspy ciepła” na terenach przeznaczonych pod nową zabudowę, które dotychczas nie były zabudowane. Planowana zabudowa i utwardzenie terenu silniej się nagrzewają od terenów powierzchni biologicznie czynnej. Co więcej, budynki w wyniku procesów produkcji mogą oddawać część ciepła na zewnątrz, jak również te i inne budynki w okresie grzewczym.

6.8. Wpływ na zasoby naturalne

Zasoby naturalne są to powstałe w sposób naturalny elementy przyrody: surowce mineralne, gleby, wody, elementy przyrody ożywionej (rośliny i zwierzęta). Badając wpływ skutków realizacji planu na zasoby naturalne trzeba przeanalizować każdy z powyższych elementów.

Surowce mineralne są to minerały lub skały użyteczne, tj. kopaliny wydobyte z litosfery i poddane obróbce dostosowanej do wymagań użytkowników. Na żadnym z obszarów opracowania miejscowego planu nie ma zewidencjonowanych złóż kopalin.

Większość istniejących na obszarach planu gruntów niezabudowanych zostało przeznaczone na tereny budowlane, dlatego prognozuje się wystąpienie negatywnego oddziaływania na gleby. Z powodu jednak średniej i słabej jakości gleb oraz bardzo dużej ilości terenów przeznaczonych pod użytkowanie rolnicze w obrębie całej gminy, zmiana ta nie powinna wpłynąć znacząco na gospodarowanie przestrzenią rolniczą w skali lokalnej.

Wpływ skutków realizacji planu na wody i elementy przyrody ożywionej został omówiony we wcześniejszych podrozdziałach (6.1, 6.3).

6.9. Wpływ na zabytki

Na obszarze objętym planem brak jest jakichkolwiek obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, albo ujętych w ewidencji zabytków.

Na jednym z obszarów planu obowiązuje strefa ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego wraz z historyczną zabudową w Dobrzycy, dla której określono odpowiednie zasady ochrony w uzgodnieniu z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków, co zminimalizuje negatywne oddziaływanie na tereny zabytkowe. Nie przewiduje się powstania żadnych obiektów lub elementów dysharmonizujących.

Na części obszarów opracowania planu, znajdują się strefy ochrony stanowisk archeologicznych, zewidencjonowanych, jako zespoły stanowisk archeologicznych o numerach: III, XIII, XVII, XVIII, XX, XXIII. W planie ustalono dla nich odpowiednie zapisy mające na celu ochronę stanowisk archeologicznych w uzgodnieniu z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków.

W związku z powyższym na ww. terenach nie przewiduje się negatywnego oddziaływania skutków realizacji planu na zabytki, a na pozostałych obszarach opracowania nie prognozuje się żadnego wpływu na zabytki.

6.10. Wpływ na dobra materialne

Nałożone wymagania kubaturowe, ogólnobudowlane oraz architektoniczne w stosunku do nowych obiektów budowlanych powinny pozwolić na uzyskanie ładu przestrzennego. Przy zachowaniu zapisów planu oraz obowiązujących przepisów budowlanych nie dojdzie do wzajemnego negatywnego oddziaływania projektowanej zabudowy.

Wprowadzenie możliwości realizacji zabudowy na dotychczasowych gruntach niebudowlanych powinno spowodować wzrost wartości terenu.

6.11. Przewidywane oddziaływania na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

Jeden z obszarów planu znajduje się w granicach obszarów Natura 2000: obszaru specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie [PLB300007] oraz obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002]. Powyższy teren posiada bezpośredni dostęp do drogi lokalnej, stanowiącej na tym odcinku granicę powyższych form ochrony przyrody. Na obszarze zlokalizowane są już budynki mieszkalne jednorodzinne, co odpowiada obecnie obowiązującej funkcji w miejscowym planie. Projekt planu zachowuje funkcję mieszkalną przy korekcie niektórych ustaleń dotyczących zabudowy i zagospodarowania w celu dostosowania do istniejącej zabudowy. Z powodu tej zmiany, małej powierzchni obszaru opracowania oraz lokalizacji w sąsiedztwie terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę oraz bezpośredniego sąsiedztwa drogi, przy granicy powyższych form ochrony przyrody, nie przewiduje się znacznego negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000, w tym na ich integralność.

Na pozostałych obszarach opracowania skutki realizacji planu nie będą wpływały na cele, przedmiot i integralność tych form ochrony przyrody.

7. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące rozwiązania, mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań na środowisko:

- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziałujących na środowisko – zachowanie norm jakości środowiska określonych w przepisach szczegółowych;
- ograniczenie powierzchni zabudowy – minimalizacja antropopresji;
- nakaz zachowania odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych na większości terenów – zminimalizowanie negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i florę;
- zachowanie części terenów z zakazem zabudowy (w tym teren rolniczy) – minimalizacja antropopresji;
- wprowadzenie pasów technicznych od ciek wód przepływającego w sąsiedztwie – zminimalizowanie negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie planu;
- ustalenia dotyczące podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej (z wyjątkiem dopuszczeń określonych w planie) – zachowanie jakości środowiska gruntowo-wodnego na terenie opracowania oraz ilości i jakości wód podziemnych;

- nakaz zachowania przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi – zachowanie jakości zasobów wód gruntowych;
- stosowanie paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych – zachowanie norm jakości powietrza atmosferycznego na terenie opracowania, zminimalizowanie negatywnego wpływu przyszłej zabudowy;
- zagospodarowanie odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o *odpadach*.

Nie wprowadza się dodatkowych rozwiązań mających na względzie cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 poza ustaleniami projektu planu dotyczącymi dopuszczonych funkcji, parametrów zabudowy i wskaźników zagospodarowania terenu, albo zakazu zabudowy, które wraz z pozostałymi ustaleniami w planie powinny wystarczająco zminimalizować ewentualne negatywne oddziaływania skutków realizacji przedmiotowego opracowania na obszary Natura 2000.

8. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru Natura 2000

W tym rozdziale zostały przedstawione rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie. Opisano teoretyczne scenariusze możliwych rozwiązań przestrzennych.

Prezentowano następujące dwa warianty alternatywne zagospodarowania przestrzennego:

- Wariant nr 1 – zaniechanie opracowywania miejscowego planu,
- Wariant nr 2 – zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie (inwestorski) powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Wariant alternatywny nr 1

Skutki zaniechania opracowywania i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, będącego przedmiotem prognozy, zostały przedstawione w rozdziale 5.2. prognozy oddziaływania na środowisko.

Wariant alternatywny nr 2

Wariant ten przedstawia sytuację najbardziej korzystną dla ewentualnych przyszłych inwestorów. Proponuje się zwiększenie intensywności zabudowy oraz zmniejszenie udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego na terenach zabudowy. Spowodowane jest to wymaganiami inwestorskimi, według których należałoby przeznaczyć jak najwięcej terenów pod zabudowę lub zagospodarowanie związane z zabudową, w tym pod działalność usługową. W związku z powyższym dopuszczona intensywność zabudowy zwiększyłaby się na wszystkich terenach budowlanych, a powierzchnia terenu biologicznie czynnego zostałaby zmniejszona. Na terenach, na których nie dopuszczono zabudowy, nie prognozuje się żadnych zmian. Z powodu intensyfikacji zabudowy większość terenów byłaby przekształcona na cele budowlane i mogłaby być zachwiana równowaga przyrodnicza.

Prawdopodobny wpływ zmian zawartych w wariantcie alternatywnym nr 2 na poszczególne komponenty środowiska w stosunku do pierwotnego projektu planu

przedstawia się następująco:

- Różnorodność biologiczna, fauna i flora – zwiększony negatywny wpływ poprzez zachowanie mniejszej powierzchni terenu biologicznie czynnego;
- Ludzie – zwiększony negatywny wpływ – ograniczenie terenów zielonych, zwiększenie zabudowy spowoduje większe oddziaływanie na istniejące tereny zamieszkania;
- Woda – wzrostu negatywnego oddziaływania poprzez zwiększoną antropopresję;
- Powietrze – niewielki wzrost negatywnego oddziaływania związany z większym wpływem terenów o dużej intensywności zabudowy;
- Powierzchnia ziemi – wzrost negatywnego oddziaływania poprzez zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie powierzchni terenów biologicznie czynnych;
- Krajobraz – możliwy negatywny wpływ na krajobraz poprzez negatywne oddziaływanie terenów o zwiększonej intensywności;
- Klimat – brak znaczącego oddziaływania lub brak możliwości stwierdzenia wpływu;
- Zasoby naturalne – negatywne oddziaływanie na gleby związane z ograniczeniem powierzchni terenu biologicznie czynnego; brak wpływu na surowce mineralne;
- Zabytki – brak wpływu, przy zachowaniu ustaleń określonych w planie;
- Dobra materialne – możliwe zwiększenie zainteresowania terenami przez inwestorów, niewielkie zwiększenie cen gruntów;
- Natura 2000 – obszary planu znajdujące się w granicach obszarów Natura 2000 zajmują małą powierzchnię, zatem nie powinny znacząco oddziaływać na cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000.

9. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu ponadlokalnym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu

Analiza zapisów dotyczących środowiska przyrodniczo-kulturowego pozwala stwierdzić, że ustalenia projektu planu są zgodne z przesłaniami dokumentów rangi ponadlokalnej, wymienionych poniżej.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym:

- Siódmy Unijny Program Działań w zakresie Środowiska Naturalnego do roku 2020, którego głównymi celami są m.in.:
 - ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego:
 - ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze,
 - ustanowienie odpowiednich udziałów powierzchni terenów biologicznie czynnych – minimalizacja negatywnego wpływu na różnorodność biologiczną i powierzchnię ziemi,
 - pośrednio zapisy regulujące podłączenie do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej,
 - zachowanie części terenów przed zabudową;
 - przekształcenie Unii w zasobooszczędną, zieloną i konkurencyjną gospodarkę niskoemisyjną:

- wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
- ochrona obywateli Unii przed związanymi ze środowiskiem obciążeniami i zagrożeniami dla zdrowia i dobrostanu:
 - ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze,
 - wprowadzenie nakazu stosowania do celów grzewczych i technologicznych paliw charakteryzujących się niskimi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii;
- zabezpieczenie inwestycji na rzecz polityki ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianie klimatu oraz urealnieniu cen:
 - wprowadzenie zapisu dotyczącego stosowania odpowiednich paliw.
- Europejska Konwencja Krajobrazowa – Florencja 2000, w myśl której krajobraz jest kluczowym elementem dobrobytu całości społeczeństwa i jednostek oraz, że jego ochrona, gospodarka i planowanie niesie za sobą prawa i obowiązki dla każdego człowieka, a także, że jakość i różnorodność krajobrazów europejskich stanowi wspólny zasób oraz, że ważna jest współpraca na rzecz ich ochrony, gospodarki i planowania –
 - stwierdzić należy, że celem planu jest harmonizowanie nowych terenów budowlanych i rozwój obszarów zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju i ładu przestrzennego. Dopuszczone zagospodarowanie jest w większości kontynuacją funkcji sąsiadujących z planem. Wyznaczone ograniczenia i parametry dla nowej zabudowy nie spowodują degradacji krajobrazu. Należy się spodziewać zachowania krajobrazu na wyznaczonych terenach rolniczych.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu krajowym i regionalnym:

- Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, w której podkreśla się fakt, że system planowania przestrzennego powinien w większym stopniu, niż dotychczas odnosić się do lokalizacji obiektów mogących znacząco oddziaływać na środowisko, uwzględniania obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych, optymalizowania potrzeb transportowych, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi:
 - zapisy planu są zgodne z zapisami tego dokumentu w kwestiach ochrony przyrody, utrzymania jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, również w przypadku wykorzystania odnawialnych źródeł energii, a także ograniczenia antropopresji;
- Strategia Rozwoju Województwa Wielopolskiego, która za jeden z celów obiera utrzymanie obecnego stanu środowiska na poziomie gwarantującym następnym pokoleniom korzystanie z niego w stopniu równym, w jakim korzysta pokolenie obecne, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Szczególnego znaczenia nabiera z jednej strony korzystanie z zasobów w sposób racjonalny, a z drugiej, korzystanie przyczyniające się do rozwoju. Realizacja tego celu powinna odbywać się przy minimalizowaniu negatywnego wpływu działalności gospodarczej na środowisko:
 - projekt planu realizuje powyższe zapisy umożliwiając rozwój danych obszarów ograniczając antropopresję poprzez odpowiednie zapisy dotyczące m.in.: ograniczenia intensywności zabudowy i określenia minimalnych powierzchni terenów biologicznie czynnych, ograniczenia lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, podłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury

technicznych oraz stosowania niskoemisyjnych paliw.

- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – do najważniejszych kwestii związanych z ochroną przyrody należą:
 - ochrona przyrody i przywracanie walorów środowiskowych:
 - ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko, wymagania dotyczące przyłączenia do odpowiednich sieci infrastruktury technicznej oraz stosowania paliw niskoemisyjnych – ograniczenie antropopresji;
 - zachowanie, wzbogacanie lub odtwarzanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej:
 - określenie odpowiednich udziałów powierzchni terenów biologicznie czynnych,
 - zachowanie części terenów rolniczych;
 - racjonalne wykorzystanie złóż kopalin – brak znaczącego wpływu;
 - racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska przyrodniczego dla rozwoju energii ze źródeł odnawialnych:
 - dopuszczenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii do celów grzewczych i technologicznych;
 - zagospodarowanie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – nie dotyczy.

10. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Według art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady *w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko państwa członkowskie Unii Europejskiej (w tym Polska) monitorują znaczący wpływ na środowisko, wynikający z realizacji planów i programów, aby między innymi, określić na wczesnym etapie nieprzewidziany niepożądany wpływ oraz aby mieć możliwość podjęcia odpowiedniego działania naprawczego.*

Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (w tym przypadku należy pamiętać, że dane muszą się odnosić do obszaru objętego projektem planu) lub w ramach indywidualnych zamówień, na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z ustaleniami przyjętego dokumentu.

Ustawa *Prawo ochrony środowiska* wskazuje, że badania monitoringowe prowadzi się z równoczesnym wykorzystaniem i rejestracją danych przestrzennych, dlatego ocena zmian zachodzących w środowisku omawianego obszaru może być oparta również na okresowym przeglądzie i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym tych terenów prowadzonych przez gminę Dobrzyca.

Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- wpływu realizacji zabudowy na powierzchnię ziemi (szczególnie na etapie budowy – częstotliwość w zależności od potrzeb, jednak nie mniej niż raz na rok, potem – raz na trzy lata);
- kontroli stanu jakościowego wód podziemnych (proponowane prowadzenie badań raz na rok);

- badania stanu jakościowego powietrza i kontrola stosowanych paliw do celów grzewczych i technologicznych (proponowane prowadzenie badań raz na dwa lata);
- badania poziomu hałasu na granicy z terenami chronionymi akustycznie (proponowane prowadzenie badań raz na trzy lata).

W pierwszym okresie po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może zaistnieć konieczność przeprowadzenia dodatkowych badań stanu środowiska lub zwiększenia ich częstotliwości, bądź dokładności, co umożliwiłoby określenie ewentualnych błędów nowego przeznaczenia i podjęcie działań zapobiegawczych lub naprawczych.

11. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Gmina Dobrzyca położona jest w centralnej części województwa wielkopolskiego, w znacznej odległości od granic państwa, dlatego nie ma podstaw do prognozowania dalekosiężnych, transgranicznych oddziaływań na środowisko.

12. Podsumowanie, wnioski, zalecenia

Wszelkie inwestycje będące wynikiem ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego powodują następstwa w środowisku i w krajobrazie, zróżnicowane pod względem: momentu zaistnienia, czasu ich trwania, odwracalności, prawdopodobieństwa wystąpienia, szkodliwości (lub korzyści), przestrzennego zasięgu zmian, przestrzennego rozkładu zanieczyszczeń. Prognoza wykonywana dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma za zadanie określić wpływ realizacji ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

Projektowane zmiany przestrzenne w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego w gminie Dobrzyca nie powinny znacząco oddziaływać na środowisko przyrodnicze poza granicami opracowania. W związku z obowiązującymi wymogami w zakresie ochrony środowiska przyrodniczego przed zanieczyszczeniem i degradacją walorów przyrodniczo-krajobrazowych w ustaleniach planu zawarto warunki dotyczące:

- kształtowania ładu przestrzennego,
- ochrony środowiska i przyrody,
- wielkości i charakteru zabudowy,
- intensywności zabudowy,
- powierzchni terenu biologicznie czynnego,
- zaopatrzenia w media i inną infrastrukturę techniczną,
- zasady usuwania odpadów komunalnych, ścieków bytowych i przemysłowych, wód opadowych i roztopowych.

Przedstawione powyżej warunki zostały zawarte w planie poprzez m.in. poniższe zasady:

- ustalenie podziału funkcjonalnego oraz zasad dotyczących lokalizacji budynków i innych obiektów w przestrzeni, w tym na działkach budowlanych,
- nakaz, aby oddziaływanie z instalacji, związanych z przeznaczeniem terenu nie powodowało przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny,
- ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko,
- określenie liczby kondygnacji, maksymalnej wysokości zabudowy,
- określenie minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy, albo wyznaczenie

terenów, na których zakazuje się lokalizacji budynków,

- określenie minimalnego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego,
- nakaz podłączenia do zbiorczych sieci infrastruktury technicznej (w tym kanalizacji sanitarnej i deszczowej) z wyjątkiem odpowiednich dopuszczeń w planie,
- nakaz zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami odrębnymi, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.).

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego częściowo przeznacza pod zabudowę tereny, na których dotychczas nie było możliwości lokalizacji budynków. Stwarza to dodatkowe wymagania dla realizacji inwestycji:

- realizacja nowych obiektów winna być prowadzona zgodnie z wytycznymi zawartymi w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, zwłaszcza w zakresie ustalonych norm intensywności zabudowy,
- inwestycje muszą spełniać wymogi ochrony środowiska,
- należy bezwzględnie wyegzekwować prawidłowe funkcjonowanie systemów technicznych obsługujących teren (zaopatrzenie w media, gospodarka wodno-ściekowa i odpadowa),
- energia cieplna powinna pochodzić z przyjaznych dla środowiska źródeł.

Podsumowując stwierdza się, że proponowane w projekcie planu zagospodarowania przestrzennego rozwiązania, dotyczące wybranych terenów w gminie Dobrzyca, odnoszą się przede wszystkim do ukształtowania nowej zabudowy lub uzupełnienie istniejącej, a także zachowanie niektórych terenów rolniczych. Należy założyć, że przy stosowaniu się do wyżej przedstawionych wytycznych prognozy, a także przy kontroli przez służby wojewódzkie i samorządowe prowadzonych inwestycji oraz przestrzeganiu zasad zagospodarowania wynikających z projektu planu miejscowego, proponowane w nim zmiany sposobu zagospodarowania nie spowodują degradacji środowiska przyrodniczego.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego można więc uznać za zgodny z zasadami ochrony środowiska.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przepisy prawa wymagają sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dla każdego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poza wyjątkami określonymi w odpowiednich ustawach.

Celem prognozy jest określenie jaki wpływ na środowisko będą miały poszczególne ustalenia planu. Prognoza uświadamia o wpływie planowania na przyrodę i ułatwia podejmowanie decyzji biorąc pod uwagę środowisko.

Prognoza została sporządzona w wersji pełnej według obowiązujących przepisów – przede wszystkim ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2017 r. poz.1405 z późn. zm.).

Strategiczną ocenę na środowisko, której częścią jest prognoza prowadzono równolegle z procedurą sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W celu oceny stanu środowiska przyrodniczego dokonano wizji terenowej i skorzystano z różnych dokumentów i danych charakteryzujących obszar planu (jak również jego stan środowiska).

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmuje 12 wybranych obszarów w gminie Dobrzyca, oddzielnych przestrzennie. Położone są w następujących obrębach geodezyjnych: Czarnuszka, Dobrzyca, Fabianów, Izbiczo, Karminiek, Koźminiec i Trzebowa. Część z nich jest niezabudowana, albo częściowo zabudowana. Na siedmiu obszarach znajdują się budynki lub ich części, w tym na jednym – oczyszczalnia ścieków. Doprowadzone są do nich podstawowe sieci infrastruktury technicznej. W przypadku pozostałych terenów – w większości przypadków podstawowe media znajdują się na sąsiednich terenach lub wzdłuż przyległej drogi publicznej. Na zdecydowanej większości terenów brak jest kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej. Obszary opracowania znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie dróg publicznych lub w niedalekiej odległości od nich. Wszystkie obszary objęte są obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Celem opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest umożliwienie innego zagospodarowania na terenach, na których nie było to możliwe ze względu na dotychczasowe ustalenia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, będący przedmiotem prognozy, został opracowany z uwzględnieniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dobrzyca z późn. zm.

Gmina miejsko-wiejska Dobrzyca położona jest w województwie wielkopolskim, w powiecie pleszewskim. Przez gminę nie przebiegają żadne drogi krajowe lub wojewódzkie, natomiast znajduje się 17 dróg powiatowych. Najważniejsze z nich krzyżują się w mieście Dobrzyca. Przez gminę przebiega lokalny łącznik Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej. Na terenie gminy mieszka prawie 8,5 tys. osób. Jej gęstość zaludnienia jest znacznie mniejsza od gęstości województwa i kraju. Gmina charakteryzuje się znaczną powierzchnią przeznaczoną pod rolnictwo oraz małą lesistością w porównaniu z całą Polską i województwem. Na jej terenie w południowo-wschodnim fragmencie znajdują obszary Natura 2000: Obszar specjalnej ochrony ptaków Dąbrowy Krotoszyńskie [PLB300007] oraz Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Uroczyska Płyty Krotoszyńskiej [PLH300002] a także Obszar Chronionego Krajobrazu Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy.

Obszar gminy jest całkowicie płaski zróżnicowany poprzez niewielkie doliny rzeczne. Głównymi rzekami są Lutynia oraz Patoka. Znajdują się również rzeki Orla oraz Trzebówka. Nie występują natomiast żadne jeziora ani większe zbiorniki wodne. Wyniki badań wskazują na średni i zły stan jakościowy wód powierzchniowych i podziemnych. Nie wykazano znacznych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego w przypadku większości pierwiastków lub związków chemicznych branych pod uwagę. W gminie nie badano żadnych odcinków dróg pod względem poziomów hałasu lub ruchu pojazdów.

Stan środowiska przyrodniczego na obszarach opracowania jest dobry. Mogą występować ewentualne zanieczyszczenia związane z gospodarką rolną lub z funkcjonowaniem istniejącej zabudowy, w tym pewne uciążliwości związane z oczyszczalnią

ścieków, a także zanieczyszczenia wytworzone przez ruch samochodowy na przyległych drogach publicznych. Można się również spodziewać imisji zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych, w tym zakładów usługowych lub produkcyjnych, jednak z powodu braku jakichkolwiek badań dotyczących jakości stanu środowiska na analizowanych obszarach oraz funkcjonowania powyższych zakładów, nie można stwierdzić, jaki dokładnie mają one wpływ na obszary objęte planem.

W przypadku braku uchwalenia projektu planu, na danych obszarach będą obowiązywały dotychczas istniejące miejscowe plany. W przypadku większości terenów, zmiana w stosunku do istniejącego miejscowego planu dotyczy tylko niektórych parametrów zabudowy, form dopuszczonej zabudowy, albo ujednolicenia ustaleń tekstu i rysunku planu, bez zmiany pozostałych wskaźników zagospodarowania terenu. Część funkcji pozostaje taka sama, jak w obecnie istniejącym planie, albo zostaje ze sobą połączona. Jedynie w przypadku niektórych terenów następuje zmiana funkcji, w tym dla dwóch terenów jest to zmiana z funkcji niebudowlanej na budowlaną, a w jednym przypadku jest to zmiana z funkcji zabudowy usługowej na teren rolniczy.

Część terenów opracowania w wyniku uchwalenia planu zostanie przekształcona z użytkowania rolniczego lub nieużytkowanych gruntów na tereny budowlane, albo działalności gospodarczej. Największe przekształcenia będą dotyczyły terenu w Czarnuszcze, na którym obecnie znajduje się zbiornik wodny wraz z użytkami zielonymi, a przeznaczony jest w projekcie planu pod działalność usług kultury i kultury fizycznej z możliwością lokalizacji budynków. W projekcie planu dopuszczono jednak realizację zbiorników wodnych, zatem możliwe jest utrzymanie istniejącego użytkowania.

Dla części obszarów opracowania dopuszczono lokalizację przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym, na powyższych terenach można się spodziewać przewidywanego znaczącego oddziaływania. W większości przypadków, dopuszczenie w planie lokalizacji tych przedsięwzięć związane jest z istniejącym użytkowaniem lub istniejącym przeznaczeniem w obecnie obowiązującym miejscowym planie na danym terenie lub w bezpośrednim jego sąsiedztwie. Obecny stan środowiska na tych obszarach jest dobry, a jedyne występujące na nich zanieczyszczenia związane są z istniejącym użytkowaniem (oczyszczalnia ścieków) lub imisją ewentualnych zanieczyszczeń z sąsiednich terenów zurbanizowanych.

Na obszarze planu nie zidentyfikowano znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu poza ewentualnymi zanieczyszczeniami rolniczymi i zanieczyszczeniami ściekami przemysłowymi w przypadku wystąpienia awarii. Są to jednak zanieczyszczenia potencjalne i nie ma udokumentowanych negatywnych oddziaływań wynikających z dotychczasowego użytkowania terenu. W wyniku zmian wynikających z uchwalenia planu, problemem ochrony środowiska może być brak kanalizacji sanitarnej i deszczowej na obszarze planu. Dla form ochrony przyrody, w granicach których zlokalizowane są dwa obszary w miejscowym planie, w tym na obszary Natura 2000 nie zidentyfikowano żadnych znaczących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu.

Skutki realizacji planu spowodują zniszczenie i degradację terenów niezabudowanych, a co za tym idzie zniszczone zostaną istniejące siedliska i ostoje roślin i zwierząt oraz zastąpione przez roślinność synantropijną, ogrodową lub inną związaną z zabudową. Ze względu na małe obszary objęte planem, nie prognozuje się zablokowania potencjalnych korytarzy przemieszczania się fauny. Uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpłynie, w większości przypadków, negatywnie na różnorodność biologiczną, florę i faunę znajdującą się na terenach obecnie niezabudowanych, a przeznaczonych w planie pod zabudowę. W przypadku obszarów, na których jest już dopuszczona zabudowa w obecnie obowiązujących miejscowych planach – nie prognozuje się żadnych zmian w oddziaływaniu na różnorodność biologiczną, ze względu na zachowanie funkcji budowlanych. W jednym przypadku zmieniono przeznaczenie terenu z zabudowy usługowej na teren rolniczy. Wpłynie to pozytywnie na zachowanie istniejącej bioróżnorodności na danym terenie. Nie prognozuje się negatywnego wpływu na formy ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000.

Nowe inwestycje nie powinny powodować zagrożenia dla zdrowia ludzi. Ograniczono lokalizację przedsięwzięć znacząco oddziałujących na środowisko. W planie wprowadzono odpowiednie zapisy minimalizujące negatywne oddziaływanie na ludzi.

Przez niektóre obszary planu lub w ich sąsiedztwie przepływają cieki wodne. Na dwóch obszarach zlokalizowane są również zbiorniki wodne. Nie istnieje bezpośrednie zagrożenie zanieczyszczenia ich wód w wyniku uchwalenia planu. Mimo to ewentualne zanieczyszczenia mogłyby spłynąć wraz z wodami opadowymi i roztopowymi do cieków wodnych lub zbiorników. W celu zminimalizowania tego ryzyka nakazano zachowanie odpowiednich ustaleń zgodnie z planem, które również dopuszczają zachowanie istniejących zbiorników. Zapisy planu powinny minimalizować negatywne oddziaływanie na wody podziemne.

Z powodu zapisów w planie nie przewiduje się wystąpienia znacznego negatywnego wpływu skutków realizacji planu na powietrze atmosferyczne.

W planie dopuszczono realizację zabudowy oraz utwardzeń na terenach, które dotychczas były w części niezagospodarowane, dlatego skutki realizacji planu wpłyną negatywnie na powierzchnię ziemi. Ponadto, na części obszarów była dopuszczona zabudowa zgodnie z obecnie obowiązującym planem, a na części terenów zakazano realizacji zabudowy.

W wyniku realizacji planu na części obszarów będzie możliwe lokalizowanie nowej zabudowy, natomiast w większości przypadków – przeznaczenie i zagospodarowanie odpowiada dotychczas obowiązującemu miejscowemu planowi lub istniejącym budynkom na danym terenie lub w sąsiedztwie. Na terenie rolniczym z zakazem zabudowy – zachowuje się istniejący krajobraz. Wprowadzono zapisy dotyczące strefy ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego wraz z historyczną zabudową w Dobrzycy, która obowiązuje na jednym z terenów.

Proponowane zmiany mają charakter lokalny, dlatego brak jest istotnego wpływu na klimat.

Na żadnym z obszarów opracowania miejscowego planu nie ma zewidencjonowanych złóż kopalin. Plan negatywnie wpłynie jednak na gleby z powodu realizacji zabudowy, ale nie będzie to znaczne oddziaływanie ze względu na dużą ilość terenów przeznaczonych pod rolnictwo w gminie.

Na obszarze objętym planem brak jest jakichkolwiek obiektów nieruchome wpisanych do rejestru zabytków, albo ujętych w ewidencji zabytków. W projekcie planu wprowadzono ustalenia dotyczące strefy ochrony konserwatorskiej układu urbanistycznego wraz z historyczną zabudową w Dobrzycy oraz stref ochrony stanowisk archeologicznych.

Nałożone wymagania w planie w stosunku do nowych obiektów powinny pozwolić na uzyskanie ładu przestrzennego. Przewiduje się wzrost wartości gruntów ze względu na umożliwienie zabudowy na terenach do tej pory niezabudowanych.

Jeden z obszarów planu znajduje się w granicach obszarów Natura 2000. Z powodu niewielkich korekt w stosunku do obecnie obowiązującego miejscowego planu, małej powierzchni obszaru opracowania oraz lokalizacji w sąsiedztwie terenów zabudowanych lub przeznaczonych pod zabudowę oraz bezpośredniego sąsiedztwa drogi, przy granicy obszarów Natura 2000, nie przewiduje się znacznego negatywnego oddziaływania na te formy ochrony przyrody, w tym na ich integralność.

W planie zawarto m.in. następujące rozwiązania mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko: ograniczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziałujących na środowisko, ograniczenie powierzchni zabudowy, nakaz zachowania odpowiednich wartości powierzchni terenów biologicznie czynnych na większości terenów, zachowanie części terenów z zakazem zabudowy (w tym teren rolniczy), wprowadzenie pasów technicznych od cieku wodnego przepływającego w sąsiedztwie, ustalenia dotyczące podłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej (z wyjątkiem dopuszczeń określonych w planie), nakaz zachowania przepisów dotyczących jakości wód wprowadzanych do ziemi, stosowanie paliw charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisyjnymi, w tym energii elektrycznej i odnawialnych źródeł energii w zakresie zaopatrzenia w ciepło do celów grzewczych i technologicznych, zagospodarowanie odpadów zgodnie

z przepisami odrębnymi, czyli z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach. Nie wprowadza się dodatkowych rozwiązań mających na względzie cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszarów Natura 2000 poza ustaleniami projektu planu.

W prognozie zaproponowano dwa warianty alternatywne do rozwiązań zawartych w planie:

- Wariant nr 1 – zaniechanie opracowywania miejscowego planu,
- Wariant nr 2 – zwiększenie intensywności zabudowy oraz ograniczenie (inwestorski) powierzchni terenu biologicznie czynnego.

Wykazano, że wariant 2. jest gorszy z punktu widzenia ochrony środowiska. Brak wpływu wariantów alternatywnych na obszary Natura 2000.

Zapisy planu dotyczące środowiska przyrodniczego pozwalają stwierdzić, że są one zgodne z przesłaniami dokumentów rangi ponadlokalnej.

Analiza skutków realizacji planu może się odbywać w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, indywidualnych zamówień oraz przy okazji okresowego przeglądu rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym przez gminę Dobrzyca. W prognozie zaproponowano częstotliwość przeprowadzania badań różnych elementów środowiska na obszarze objętym planem.

Skutki realizacji planu nie powodują oddziaływania na środowisko wykraczającego poza granice państwa.

Należy założyć, że przy stosowaniu się do przedstawionych wytycznych prognozy, a także przy kontroli przez służby wojewódzkie i samorządowe prowadzonych inwestycji oraz przestrzeganiu zasad zagospodarowania wynikających z projektu planu miejscowego, proponowane zmiany sposobu zagospodarowania nie spowodują degradacji środowiska przyrodniczego oraz, że są zgodne z zasadami ochrony środowiska.

Załącznik. Położenie obszarów objętych miejscowym planem zagospodarowania w gminie i mieście Dobrzyca (na podstawie: Geoportal)

